

**NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM**

LUDOVIKA

KÖZIGAZGATÁSI TOVÁBBKÉPZÉSI INTÉZET

TÁJÉKOZTATÓ

a közigazgatási alapvizsga

tananyagát érintő változásokról

Budapest, 2023. február 28.

Tisztelt Vizsgázó!

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem (a továbbiakban: NKE) jogszabályban rögzített feladata, hogy a közigazgatási alapvizsgához kapcsolódó ismeretanyagot időközönként hatályosítsa. A közigazgatási és az ügykezelői alapvizsgáról szóló 174/2011. (VIII. 31.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja kimondja, hogy az NKE feladata a közigazgatási alapvizsga követelményrendszerének, országosan egységes oktatási programjának, tananyagának és a követelményrendszeren alapuló írásbeli vizsgakérdéseinek kifejlesztése, valamint szükség szerint – különösen, amennyiben a jogszabályi változások indokolják – aktualizálása.

A jogszabályi kötelezettségen alapuló hatályosítást, a tananyag átdolgozását a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Közigazgatási Továbbképzési Intézete (a továbbiakban: NKE KTI) a 2023. január 01-jéig kihirdetett jogszabályok alapján zárta le. Az NKE KTI fontosnak tartja, hogy a tisztviselők ismereteiket a hatályosított tananyag alapján sajátítsák el, és a 2023. tavaszi vizsgák folyamán már a tankönyv lezárása, korábbi hatályosítása óta bekövetkezett jogszabályi módosulások is megjelenjenek a tananyagban, s egyben a számonkérés alapját is képezzék.

A tananyag-kiegészítő dokumentumban minden jelentősebb, az adott fejezetcímen belül végrehajtott módosítást az oldalszám és a bekezdés feltüntetésével, vastagon kiemelve jelöltünk. Az új, hatályos szövegrészeket pirossal szedtük, míg a hatályát veszített részek fekete áthúzással szerepelnek. Az egyes módosítások indoklásait dőlt betűvel, az adott módosított szövegrészt követően rögzítettük.

A tananyag-kiegészítő dokumentum kibocsátásával az NKE KTI segítséget kíván nyújtani, hogy a közigazgatási alapvizsgára Ön a lehető legnaprakészebben tudjon felkészülni.

Eredményes felkészülést és sikeres vizsgát kívánunk!

Budapest, 2023. február 28.

**Nemzeti Közzolgálati Egyetem
Közigazgatási Továbbképzési Intézet**

1. MODUL ALKOTMÁNYOS ÉS JOGI ALAPISMERETEK

1.2.8. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK

31. oldal második bekezdése az alábbiak szerint módosul

Helyi önkormányzatok működnek:

- községben;
- városban;
- járásszékhely városban;
- megyei jogú városban;
- a fővárosban és kerületeiben;
- **vármegyében**

A fenti területi tagozódás alapján az önkormányzatok lehetnek **települési és területi önkormányzatok**. **Területi önkormányzatnak** a **vármegyei** önkormányzatokat tekintjük, ez azonban semminemű hierarchiát nem jelent. Az említett területi egységekben működő helyi önkormányzatok között nincs függőségi, alá-fölérendeltségi viszony, a területi egységek egymástól függetlenül gyakorolhatják a helyi önkormányzás jogát. A fővárost a törvény **területi és települési önkormányzatnak** nevezi.

Indokolás: az Alaptörvény tizenegyedik módosítása

1.3.3. JOGALKOTÁS MINŐSÍTETT HELYZETEKBE

36. oldal második bekezdés az alábbiak szerint módosul

A helyi rendeletalkotás terén a fenti minősített helyzetekben pedig az jellemző, hogy a többletjogosítványok megilletik a **vármegyei** közgyűlés elnökét és a főpolgármestert is, akik a központi intézkedések helyi viszonyokra alkalmazott követelményeit jogosultak rendeleti úton bevezetni, holott ezeknek a személyeknek nincs jogalkotási hatáskörük.

Indokolás: az Alaptörvény tizenegyedik módosítása

1.3.4. A KÖZJOGI SZERVEZETSZABÁLYOZÓ ESZKÖZÖK

37. oldal első felsorolás az alábbiak szerint módosul

Normatív utasításban szabályozhatja:

- a köztársasági elnök;
- a miniszterelnök;
- központi államigazgatási szerv vezetője, (amely egyszemélyi vezetés alatt álló);
- az Országos Bírósági Hivatal elnöke;
- a legfőbb ügyész;
- az alapvető jogok biztosa;
- a Magyar Nemzeti Bank elnöke;
- az Állami Számvevőszék elnöke;
- a fővárosi és a **vármegyei** kormányhivatal vezetője, valamint
- a polgármester, a jegyző a vezetése, az irányítása vagy a felügyelete alá tartozó szervek szervezetét és működését, valamint tevékenységét

Indokolás: az Alaptörvény tizenegyedik módosítása

1.3.5. A JOGSZABÁLYOK KÖTELEZŐ EREJE

38. oldal negyedik bekezdés az alábbiak szerint módosul

Területi hatály: Hol alkalmazható a jogszabály? Földrajzi értelemben, vagyis területileg hol kerülhet alkalmazásra a jogszabály? Ez lehet például az egész ország területe, de lehet csak egy meghatározott része (település, **vá**rmegye stb.). A helyi önkormányzat rendelete csak az önkormányzat közigazgatási területén lehet hatályos.

Indokolás: az Alaptörvény tizenegyedik módosítása

2. MODUL: KÖZIGAZGATÁSI ALAPISMERETEK

2.1.2.5. Az autonóm államigazgatási szervek

46. oldal az alfejezet az alábbiak szerint módosul

Az **autonóm államigazgatási szervek** nem tartoznak a kormány irányítása alá, törvény által létrehozott egyszemélyi vezetés alatt álló szervek. Fontos megemlíteni, hogy az önálló szabályozó szervekhez képest az autonóm államigazgatási szervek vezetői nem alkothatnak jogszabályt, de kiadhatnak közjogi szervezetszabályozó eszközt. A Ksztv. a következő autonóm államigazgatási szerveket sorolja fel:

- Közbeszerezési Hatóság;
- **Integritás Hatóság**
- Gazdasági Versenyhivatal;
- Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság;
- Nemzeti Választási Iroda.
- **Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság**

Indokolás: 2022. évi XXVII. tv. (Integritás Hatóság) és 2022. évi XLIV. tv. (ETAF)

2.1.3.1. A dekoncentrált szervek

47. oldal utolsó bekezdés az alábbiak szerint módosul

A dekoncentrált államigazgatási szervek általános jellemzői a következők:

- különös hatáskörrel rendelkeznek (kivétel a fővárosi és a **vármegyei** kormányhivatalok);
- valamilyen központi államigazgatási szerv területi (esetleg helyi) szinten működő szervei;
- hatósági jogkörük van, tehát engedélyeznek, tilthatnak, bírságot szabhatnak

Indokolás: az Alaptörvény tizenegyedik módosítása

2.1.3.2. A fővárosi és **vármegyei** kormányhivatal szerepe, feladatai

48. oldal az alfejezet az alábbiak szerint módosul

*A fővárosi és **vármegyei** kormányhivatal*

2011. január 1-jétől tehát megkezdtek a működésüket a fővárosi és **vármegyei** kormányhivatalok. Ez a struktúra – ahogyan korábban említettük – egy új rendszert jelent a helyi-területi államigazgatásban és a dekoncentrált szervek életében.

Az Alaptörvény **hatályos** megfogalmazása szerint a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szerve a **fővárosi és vármegyei kormányhivatal**. Területüket tekintve a fővárosban, illetve 19 **vármegye**ben működnek.

*A fővárosi, **vármegyei** kormányhivatal szervezete*

A kormányhivatal **kormány megbízott főispán** által közvetlenül vezetett szervezeti egységekre, valamint járási (a fővárosban fővárosi kerületi) hivatalokra tagozódik. A járási hivatal vezetője a járási hivatalvezető. Korábban a kormányhivatalnak szakigazgatási szervei voltak (például a Szociális és Gyámhivatal, a Földhivatal stb.) Az új szabályozás értelmében ezek a szakigazgatási szervek főosztályként, illetve osztályként működnek (például megyei kormányhivatal földhivatali főosztálya, illetve járási hivatal földhivatali osztálya).

*A fővárosi és **vármegyei** kormányhivatal vezetése*

A kormányhivatal élén politikai vezető a **kormány megbízott főispán** áll. A járási hivatal vezetője a járási hivatalvezető, aki szakmai vezető. A fővárosi és **vármegyei** kormányhivatal hivatali szervezetét szakmai felsővezető a **főigazgató** vezeti.

A kormány megbízottat **főispánt** távolléte vagy akadályoztatása esetén a főigazgató helyettesíti. A főigazgató munkájában általános helyettesként szakmai vezető az **igazgató** segíti.

A fővárosi és vármegyei kormányhivatal feladatai

A fővárosi és vármegyei kormányhivatal a jogszabályoknak és a Kormány döntéseinek megfelelően részt vesz a kormányzati célkitűzések területi megvalósításában. Ennek keretében **koordinációs, ellenőrzési, informatikai tevékenységet, valamint képzést, továbbképzést szervező, összehangoló** feladatokat lát el.

A fővárosi és vármegyei kormányhivatal és a helyi önkormányzatok kapcsolata

A kapcsolat legfontosabb alaptörvényi szabálya, hogy a Kormány a fővárosi és vármegyei kormányhivatal útján biztosítja a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletét. A kormányhivatal a mérlegeléssel hozott önkormányzati döntésnek kizárólag a jogszerűségét vizsgálhatja. Az önkormányzat gazdálkodását érintő vizsgálat lefolytatását kezdeményezheti az Állami Számvevőszéknél

49. oldal a szövegdozban található szöveg az alábbiakban módosul

Az Alaptörvény a vármegyei/fővárosi kormányhivatalt jelöli ki a törvényességi felügyeletet ellátó szervnek, és rögzíti a rendeletalkotást követő, vagy a rendeletalkotás elmulasztása esetén esedékes eljárást. Ennek újdonsága, hogy lehetővé teszi a rendeletalkotás pótlását – bírósági közreműködéssel – a kormányhivatal vezetője részéről. Erre ritkán kerül sor, ám mégis fontos azért, mert a helyi közhatalom gyakorlásának mulasztására kíván a lakosok érdekében orvoslást adni.

Indokolás: az Alaptörvény tizenegyedik módosítása, valamint a Magyarország 2023. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2022. évi XXIV. törvény 2022. július 28-tól a kormányhivatalok vezetőire vonatkozó „kormány megbízott” elnevezés helyett a „főispán” elnevezést vezette be

2.1.3.3. A járási, kerületi hivatalok szerepe, feladatai

50. oldal a második bekezdése az alábbiak szerint módosul

A járási hivatal szervezete

A járási hivatalok a vármegyei kormányhivatal kirendeltségeiként működnek. A fővárosi kormányhivatal kirendeltségeiként pedig kerületi hivatalok működnek.

A járási hivatalt a **járási hivatalvezető** vezeti a kormány megbízott **főispán** szakmai irányítása mellett.

A hivatalvezetőt a kormány megbízott **főispán** javaslatára a Miniszterelnökséget vezető miniszter nevezi ki és menti fel. Hivatalvezetői munkakörbe az nevezhető ki, aki büntetlen előéletű, az országgyűlési képviselők választásán választható, felsőfokú végzettséggel és legalább öt év közigazgatási gyakorlattal rendelkezik, vagy vezetői beosztásban három év gyakorlattal rendelkezik. A hivatalvezetőt **hivatalvezető-helyettes** helyettesíti. A hivatalvezető-helyettes határozatlan időre kinevezett állami tisztviselő. A hivatalvezető-helyettest a hivatalvezető javaslatára a kormány megbízott **főispán** nevezi ki és menti fel. A hivatalvezető-helyettesi kinevezés feltétele a törvényben meghatározott felsőfokú végzettség, valamint legalább egy év vezetői gyakorlat.

A járási hivatal feladat- és hatásköre

A járási hivatal a ~~kormány megbízott~~ **főispán** irányítása mellett közreműködik a kormányhivatal koordinációs, ellenőrzési, informatikai, valamint képzést, továbbképzést szervező, összehangoló feladatainak ellátásában.

A járási hivatal a települési önkormányzatokhoz tartozó közfoglalkoztatási feladatok végrehajtásának elősegítése érdekében ellátja a települési, nemzetiségi önkormányzatok, azok társulásai, valamint a hatóságok közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó együttműködéséhez szükséges koordinációs és kommunikációs feladatokat is.

A járási hivatalban – jogszabályban meghatározottak szerint – kormányablak és okmányiroda működik.

A járási hivatal vezetője

- vezeti a járási hivatalt,
- gyakorolja a járási hivatal feladat- és hatásköreit,
- gondoskodik – a ~~kormány megbízott~~ **főispán** által meghatározott keretek és feltételek között – a járási hivatal szakmai feladatellátásáról,
- gondoskodik a ~~kormány megbízott~~ **főispán** által meghatározott belső szabályzatok elkészítéséről,
- ellátja a járási hivatal üzemeltetésével összefüggő feladatokat.

Indokolás: az Alaptörvény tizenegyedik módosítása és 2022. évi XXII. tv. valamint a Magyarország 2023. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2022. évi XXIV. törvény 2022. július 28-tól a kormányhivatalok vezetőire vonatkozó „kormány megbízott” elnevezés helyett a „főispán” elnevezést vezette be

2.1.4.3. A helyi önkormányzati feladat- és hatáskörök **51. oldal utolsó bekezdése az alábbiak szerint módosul**

A helyi közbiztonsággal kapcsolatos önkormányzati feladat A települési és a fővárosi önkormányzat a helyi közbiztonságról, vagyonának, más értékének védelméről kényszerítő eszköz alkalmazására törvény alapján jogosult szervezet létrehozásával is gondoskodhat. A szervezet alaptevékenységét a települési és a fővárosi önkormányzat területe szerint illetékes **vármegyei** (fővárosi) rendőr-főkapitánysággal kötött írásbeli együttműködési megállapodás alapján, a rendőrség szakmai felügyeletével végzi.

Indokolás: az Alaptörvény tizenegyedik módosítása

2.2.1.2. Közzolgálati életpálya **56. oldal ötödik bekezdés az alábbiak szerint módosul**

Ennek betetőzéseként 2019-ben a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.) jelentősen átalakította a közigazgatás foglalkoztatási jogviszonyainak szabályozását. A Kit. hatálya a központi (például minisztériumok, központi hivatalok) és a területi (például fővárosi és területi **vármegyei** kormányhivatalok) kormányzati igazgatási szervek kormánytisztviselőinek kormányzati szolgálati jogviszonyára terjed ki.

Indokolás: az Alaptörvény tizenegyedik módosítása

2.2.2.3. A közzolgálati tisztviselők rétegei **59. oldal táblázata első sorának utolsó oszlopa**

A minisztériumokban (mint pl. Belügyminisztérium), a kormányzati főhivatalokban (mint pl. Központi Statisztikai Hivatal), a központi hivatalokban (mint pl. Oktatási Hivatal), a fővárosi és **vármegyei** kormányhivatalokban, illetve járási hivatalokban dolgozó kormánytisztviselők

Indokolás: az Alaptörvény tizenegyedik módosítása

2.2.9.2. Pihenőidő

68. oldal

Évi fizetett (rendes) szabadság, amely 25 munkanap alapszabadságból és – a besorolás és a beosztás függvényében – további 3–13 munkanap pótszabadságból áll. (Előbbiek kivül pótszabadság jár még például a 16 éven aluli gyermek esetén is.) A szabadság kiadása elsősorban a munkáltatói jogkör gyakorlójának a döntése, de az alapszabadság kétötödét (vagyis tíz napot) a köztisztviselő által kért időpontban kell kiadni, amennyiben erre vonatkozó igényét a szabadság kezdete előtt legkésőbb 15 nappal bejelenti. A szabadságot (az apasági szabadság és a szülői szabadság kivételével) esedékességének évében kell kiadni, de a munkáltatói jogkör gyakorlója a szabadságot szolgálati érdek esetén a tárgyévét követő év január 31-ig, kivételesen fontos szolgálati érdek esetén legkésőbb március 31-ig adja ki. A jogszabály – kivételesen fontos szolgálati érdek esetén – lehetőséget ad a **már megkezdett szabadság megszakíttatására (az apasági és szülői szabadság kivételével)**, de ebben az esetben a köztisztviselőnek a megszakítással összefüggésben felmerült kárát, illetve költségeit a közigazgatási szerv köteles megtéríteni.

Indokolás: pontosítás, a Kttv. ezt a terminológiát használja, ennek gyakorlati relevanciája is van (vö. naptári nap). A 2019/1158 uniós irányelv alapján a szülői szabadságot a tisztviselők jogosultak rugalmas módon igénybe venni. Erre tekintettel a fent már idézett módosító törvény az apasági szabadság és a szülői szabadság tekintetében speciális kivételt állapít meg a szabadság esedékesség évében történő kiadására vonatkozó szabály alól, figyelemmel arra, hogy a szülői szabadság a gyermek születésétől a gyermek hároméves koráig igénybe vehető.

2.2.11. ILLETMÉNYRENDSZER

70. oldal a felsorolás első pontja az alábbiakban módosul

A következő szövegrész („azzal, hogy a korábbi évinél alacsonyabb nem lehet.”) után az alábbi mondat beszúrását javaslom:

A helyi önkormányzatok az illetményalapot ettől magasabb összegben is megállapíthatják.

a) Alapilletmény, amely az úgynevezett illetményalap és a fizetési fokozathoz tartozó szorzószám szorzata (utóbbiról a 2.2.6. alfejezetben már volt szó). Az illetményalapot minden évben az Országgyűlés állapítja meg a költségvetési törvényben (a 2023. évben 38 650 Ft) azzal, hogy a korábbi évinél alacsonyabb nem lehet. **A helyi önkormányzatok az illetményalapot ettől magasabb összegben is megállapíthatják.** Lehetőség van az alapilletmény eltérítésére is: a hivatali szerv vezetője az alapilletményt legfeljebb 20%-kal csökkentheti vagy legfeljebb 50%-kal megemelheti, a köztisztviselő minősítésének vagy teljesítményértékelésének függvényében. Itt kell megemlíteni, hogy a polgármesteri hivatalokban dolgozó, kimagasló teljesítményt nyújtó köztisztviselők részére a jegyző az irányadó szabályoktól eltérő, a törvény alapján járónál magasabb, úgynevezett személyi illetményt állapíthat meg.

Indokolás: A magasabb összegű illetményalap megállapítására lehetőséget ad a 2023. évre vonatkozó költségvetési törvény is a helyi önkormányzatok számára.

2.2.13.4. Összeférhetetlenség

75. oldal utolsó bekezdés az alábbiak szerint módosul

A Kttv.-nél ismertetett, valamennyi összeférhetetlenségi típus visszaköszön a kormányzati igazgatási szervezetekben foglalkoztatottak jogviszonyában. Amíg a Kttv.-ben csak a köztisztviselő munkaköri feladataival közvetlenül összefüggő gyakorolható tevékenység végzésére irányuló jogviszonyt kell bejelenteni, addig a Kit. kormánytisztviselői esetében valamennyi gyakorolható tevékenység végzésére irányuló jogviszony bejelentési

kötelezettség alá tartozik. A Kttv.-hez hasonló a szabályozás azokban az esetekben, amikor a munkavégzés időtartama részben azonos a kormánytisztviselő beosztása szerinti munkaidejével. Ekkor az érintett kormánytisztviselő gyakorolható tevékenység végzésére irányuló jogviszonyt csak a munkáltatói jogkör gyakorlójának előzetes engedélye alapján létesíthet. A Kit. szigorú következményeket fűz az előzetes engedélykérési és bejelentési kötelezettségének elmulasztásához, amelynek bekövetkezésekor a kormánytisztviselő kormányzati szolgálati jogviszonyát felmentéssel meg lehet szüntetni. **Új, integritást erősítő szabálya a Kit.-nek, hogy felmentéssel megszüntethető a jogviszony, ha a kormánytisztviselő összeférhetetlenségi vagy érdekeltiségi nyilatkozatában lényeges adatot, tényt szándékosan valótlanul közölt vagy mellőzött.**

Indokolás: Az európai uniós költségvetési források felhasználásának hatékonyabb ellenőrzését ellátó intézményrendszer létrehozása, valamint az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló, 2020. december 16-i (EU) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti eljárás keretében javasolt intézkedéseknek való megfelelés céljából a jogalkotó szigorította az összeférhetetlenség szabályozását és jogkövetkezményeit. A módosítások az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóságról és a kondicionalitási eljárás eredményes lezárása érdekében az Európai Bizottság kérésére elfogadott egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi XLIV. törvény szabályai alapján történtek.

2.2.13.5. Előmeneteli- és illetményrendszer

76. oldal negyedik bekezdés az alábbiak szerint módosul

Új jogintézmény az érdemek elismerése. A kormánytisztviselő írásbeli dicséretben, teljesítmény, motivációs, álláshelyi- és szolgálati elismerésben (utóbbi két típus a megszüntetett jubileumi jutalom helyét vette át) részesíthető.

Indokolás: A jogalkotó hatályon kívül helyezte 2022-ben az álláshelyi elismerésre vonatkozó szabályokat.

2.2.13.9. Jogvita

79. oldal második bekezdés az alábbiak szerint módosul

A Közzszolgálati Döntőbizottság (a továbbiakban: KDB) belső jogorvoslati fórum, amelyhez a kormánytisztviselő a kormányzati szolgálati jogviszonyból származó egyes igényének érvényesítése érdekében közzszolgálati panaszt nyújthat be. A gyorsaság, a sajátos szakértelem és a költséghatékonyság iránti igény indokolta a Közzszolgálati Döntőbizottság létrehozását, amellyel lehetőség nyílik a közigazgatásban egyfajta belső – a bírósági eljárást megelőzendő – jogorvoslat igénybevételére, és ezáltal akár a ~~munkaügyi per~~ **bírósági eljárás** elkerülésére. A kormánytisztviselő a kormányzati szolgálati jogviszonyból származó igényeinek érvényesítése érdekében úgynevezett közzszolgálati panaszt nyújthat be a kormányzati igazgatási szerv ellen.

Indokolás: Már nem a munkaügyi kollégiumok foglalkoznak közzszolgálati ügyekkel, indokolt más terminológia használata.

2.2.13.9. Jogvita

79. oldal negyedik bekezdés az alábbiak szerint módosul

A jogvita feloldásának másik fóruma a **bíróság**. A bírósághoz két esetben lehet fordulni: egyrészt akkor, ha a kormánytisztviselő vagy a kormányzati igazgatási szerv nem fogadja el a KDB döntését; másrészt, ha a Közzszolgálati Döntőbizottság a meghatározott határidőn belül nem bírálja el a közzszolgálati panaszt. A bírósághoz a panaszt kereset formájában kell benyújtani, és az egy ~~munkaügyi per~~ **közigazgatási per** keretében kerül elbírálásra. Megjegyzendő, hogy a munkáltató a Kit.-ből származó igényét kizárólag a bíróság előtt érvényesítheti.

Indokolás: A közigazgatási perrendtartás szabályai az irányadók, ezért indokolt más terminológia használata.

2.2.14. A KÜT. HATÁLYA ALATT ÁLLÓ KÖZTISZTVEISELŐKRE VONATKOZÓ SZABÁLYOZÁS

80. oldal harmadik bekezdés az alábbiak szerint módosul

Látható, hogy a Küt. arányosan vegyíti a korábban részletesebben ismertetett közszolgálati törvények rendelkezéseit. A Küt. kifejezett újításának tekinthető az ún. közszolgálati munkaszerződés bevezetése. A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága, a Gazdasági Versenyhivatal, az Országos Atomenergia Hivatal, az **Integritás Hatóság, az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság** és a Közbeszerzési Hatóság köztisztviselőjének közszolgálati jogviszonya közszolgálati munkaszerződéssel jön létre. Ez alapvetően rugalmasabb feltételeket biztosít a munkáltató különleges jogállású szerv és a foglalkoztatott köztisztviselő közötti megállapodásra. A közszolgálati munkaszerződésben ugyanis a felek szabadon állapodhatnak meg a köztisztviselő illetményéről, a juttatásokról, a pótszabadság mértékéről, a napi munkaidőről, illetve az általános munkarendről.

Indokolás: A fent már említett integritást erősítő szabálycsomag keretében új különleges jogállású szervek jöttek létre, amelyekkel a közszolgálati jogviszony közszolgálati munkaszerződéssel, és nem kinevezéssel keletkezik.

2.3.3.1. A közszolgálati tisztviselőkről szóló törvényben rögzített etikai normák 85. oldal második bekezdése törlésre kerül

~~A fentiekben meghatározott hivatásetikai elvek megsértése esetén a Magyar Kormánytisztviselői Kar (MKK) etikai eljárás lefolytatására jogosult, melynek eredménye alapján az MKK fegyelmi eljárást kezdeményezhet a kormánytisztviselő munkáltatójánál. Az MKK etikai eljárásainak pártatlan és szervezeti keretekbe illesztett lefolytatására országos rendszer létesült: területi etikai bizottságok (1. fok) és országos etikai bizottság (2. fok) működik. A kölcsönös együttműködési kötelezettség és az általános magatartási követelményekben meghatározott alapelvek maradéktalan érvényesülése érdekében a kormánytisztviselő köteles a munkáltatóját tájékoztatni arról, ha vele szemben közvérdíjazható büntető megalapozott gyanúját közölte. A kötelezett a munkáltatót erről a megalapozott gyanú közlését követő tizenöt napon belül köteles írásban tájékoztatni, ebben az esetben nincs helye az etikai eljárás lefolytatásának.~~

Indokolás: A Kttv. hatálya alatt ténylegesen napjainkban már nem dolgoznak kormánytisztviselők. Rájuk a Kttv. állapítja meg a jogállási szabályokat.

2.3.4.3. Antikorrupciós magyar jogi szabályozás

90. oldal az első bekezdése után az alábbi rövid bekezdés beszúrára kerül

Az európai uniós költségvetési források felhasználásának hatékonyabb ellenőrzését ellátó intézményrendszer létrehozását erősítő intézményeket hozott létre a jogalkotó 2022-ben. Autonóm államigazgatási szervként létrejött az Integritás Hatóság¹ és az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság,² illetve az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter munkaszervezetében a Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság.³

¹ Lásd: Az európai uniós költségvetési források felhasználásának ellenőrzéséről szóló 2022. évi XXVII. törvény.

² Lásd: Az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóságról és a kondicionalitási eljárás eredményes lezárása érdekében az Európai Bizottság kérésére elfogadott egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi XLIV. törvény.

³ Ktt. 29/B. §.

Indokolás: Az európai uniós költségvetési források felhasználásának hatékonyabb ellenőrzését ellátó intézményrendszer létrehozása, valamint az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló, 2020. december 16-i (EU) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti eljárás keretében javasolt intézkedéseknek való megfelelés az indoka az új szervek létrejöttének.

2.4.2.2. Az első fokú eljárás

103. oldalon a 4. bekezdés az alábbiak szerint módosul

Az egyeztetést mindig az a hatóság kezdeményezi, amelyiknél az eljárás később indult meg, amelyik hatáskörének és illetékességének hiányát később állapította meg, vagy amelyik hatóságnál az ügyfél az egyeztetés lefolytatása iránti kérelmét benyújtotta. Ha a hatóságok egyeztetése mégsem vezet eredményre, az eljáró hatóságot – illetékességi összeütközés esetén a legközelebbi közös felügyeleti szerv, ennek hiányában a vita eldöntését kérő hatóság működési területe szerint illetékes fővárosi és **vármegyei** kormányhivatal öt napon belül, – hatásköri összeütközés esetén a közigazgatási bíróság jelöli ki.

Indokolás: az Alaptörvény tizenegyedik módosítása

a) a kérelem előterjesztésének szabályai

104. oldalon az alcím utáni harmadik bekezdés az alábbiak szerint módosul

Az eljárás a kérelemnek az eljáró hatósághoz történő ~~megérkezését követő napon~~ **megérkezésének időpontjában** indul. Ezt azért is fontos kiemelnünk, mert az eljárás megkezdődéséhez számos további jogkövetkezményt fűz a törvényünk.

Indokolás: 2021. évi CXXII. törvény egyes igazságügyi tárgyú, valamint kapcsolódó törvények módosításáról

3. MODUL: EURÓPAI UNIÓS ALAPISMERETEK

3.1.3.3. A Tanács

134. oldal az almodul fejezetei az alábbiak szerint módosulnak

Az Általános Ügyek Tanácsának tagjai többnyire a tagállami kormányok Európa-ügyi miniszterei, míg a Külügyek Tanácsa általában a külügyminiszterek részvételével ülészik. Magyarországot az Általános Ügyek Tanácsában az Igazságügyminisztérium (bizonyos témákért a Külgazdasági és Külügyminisztérium ~~illetve Technológiai és Ipari Minisztérium~~ a felelősek), míg a Külügyek Tanácsában a Külgazdasági és Külügyminisztérium képviseli. Az említett két konfigurációval együtt jelenleg tíz tanácsi formáció létezik, amelyek a következők:

Sokrétű és összetett kérdésekkel foglalkozik a **Foglalkoztatási, Szociálpolitikai, Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Tanács** (EPSCO). Az EPSCO-ban a magyar képviseletet a ~~Technológiai és Ipari Minisztérium~~ **Gazdaságfejlesztési Minisztérium**, a Belügyminisztérium, vagy az Igazságügyi Minisztérium biztosítja a portfóliótól függően miniszteri vagy államtitkári szinten

A **Versenyképességi Tanács** (VKT) nevéből is adódóan az EU működése szempontjából kiemelkedően fontos versenyképességi kérdéseket (belső piac, ipar stb.) tárgyal. Hazánkat ebben a formációban szintúgy a ~~Technológiai és Ipari Minisztérium~~ **Gazdaságfejlesztési Minisztérium** képviseli.

Nem elhanyagolható jelentőségű a **Közlekedési, Távközlési és Energiaügyi Tanács** (TTE) szerepe sem, amelyben Magyarországot az ~~Technológiai és Ipari Minisztérium~~ **Építési és Közlekedési Minisztérium, az Energiaügyi Minisztérium** vagy a Külgazdasági és Külügyminisztérium vezetője reprezentálja – **tématerülettől függően**.

A **Mezőgazdasági és Halászati Tanácsban** (AGRIFISH) Magyarországot az Agrárminisztériumot vezető miniszter képviseli. Az AGRIFISH foglalkozik – egyebek mellett – az EU közös agrárpolitikájának működtetésével kapcsolatos kérdésekkel.

Ugyanígy egyre növekvő jelentősége van a **Környezetvédelmi Tanácsnak** (ENV), ebben a formációban is az Agrárminisztérium képviseli Magyarországot. ~~mégpedig államtitkári szinten.~~

Indoklás: 2022. évi II. törvény Magyarország minisztériumainak felsorolásáról és A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet

4. MODUL: GAZDÁLKODÁSI ÉS PÉNZÜGYI ALAPISMERETEK

4.2.1.1. Az államháztartás fogalma

A 153. oldal ötödik bekezdésének szövege törlendő, és a hatodik bekezdés szövege a következők szerint módosul:

~~Az államháztartás legáltalánosabb megfogalmazásban az állam funkcióinak ellátását szolgáló gazdálkodási rendszert jelenti. Az államháztartás az állam és a helyi önkormányzatok feladat- és hatásköreinek ellátását szolgáló pénzeszközöket (közpénzek) és vagyontárgyakat (közvagyon), az ezekkel való gazdálkodást, továbbá mindezek jogi szabályozását foglalja magában.~~

Az állami **közfeladatok** az államháztartás alapegységeiben jelennek meg, amelyeket alrendszernek nevezünk.

Indokolás: Felesleges szövegismétlés törlése, a szöveg pontosítása a szövegösszefüggés és közérthetőség biztosítása érdekében.

4.2.3.1. A központi alrendszer bevételei és kiadásai

A 157. oldal a központi alrendszer bevételei c. cím alatti szöveg első bekezdése a következők szerint módosul

A központi alrendszer bevételei

A központi költségvetés bevételeinek legnagyobb része a közhatalmi bevételek közül az adójellegű bevételekből, azaz adókból, illetékekből, járulékokból stb. származnak. Ezek között a legjelentősebbek **a forgalmat (áfa, jövedéki adó), a jövedelmet (szja, társasági adó) terhelő és az egyéb adók.**

- ~~— az általános forgalmi adóból és~~
- ~~— a jövedéki adóból származó bevételek aránya a legnagyobb,~~
- ~~— de igen jelentős összeg származik a személyi jövedelemadóból,~~
- ~~— a társasági adóból és~~
- ~~— az egyéb adókból is.~~

Indokolás: A szöveg egyszerűsítése, a logikai összefüggés megteremtése a közérthetőség biztosítása érdekében.

4.2.4.1. A helyi önkormányzati bevételek

A 159. oldalon az alfejezet az alábbiak szerint módosul

Az önkormányzatokkal kapcsolatos szabályozás a helyi önkormányzatokat megillető bevételeket az alábbi csoportokba sorolja:

- saját bevételek;
- központi költségvetési támogatás;
- átengedett megosztott bevételek (például ~~a gépjárműadóhoz kapcsolódó bírságból, pótlékból és végrehajtási költségéből~~ **a közlekedési szabályszegés miatt kiszabott közigazgatási bírság behajtásából, illetve végrehajtásából származó bevétel 100-40%-a, valamint **vagy** a termőföld bérbeadásából származó jövedelem utáni szja 100%-a**);
- más gazdálkodóktól átvett bevételek;
- egyéb bevételek.

~~A települési önkormányzat az illetékességi területén helyi adókat, valamint települési adókat vezethet be.~~

A helyi önkormányzatok saját bevételei közül a legjelentősebbek a helyi adók. Helyi adók bevezetésére rendeleti úton kizárólag a települési önkormányzatok jogosultak (a megyei önkormányzatok nem).

A helyi adók között beszélhetünk:

- vagyoni típusú adókról (építményadó, telekadó),
- kommunális jellegű adókról (magánszemélyek kommunális adója, idegenforgalmi adó), valamint
- **a** helyi iparűzési adóról.

...

A saját bevételek közé sorolhatók még **például**:

- a saját tevékenységből, vállalkozásból és az önkormányzati vagyon hozadékából származó nyereség, osztalék, kamat és bérleti díj;
- ~~• átvett pénzeszközök;~~
- törvény alapján az önkormányzatot megillető, **illetve az önkormányzat által megállapított díjak (például közterülethasználati díj, parkolási díj, étkezési térítési díj).** illeték, bírság, díj;
- ~~• az önkormányzat és intézményei egyéb sajátos bevételei;~~

Indokolás: A Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény 42.§ (1) bekezdése a gépjárműadóhoz kapcsolódó bírságból, pótlékból végrehajtási költségből származó bevételt már nem szerepelteti a települési önkormányzatokat megillető átengedett bevételek között. Hatályos: 2023. január 1.

4.2.5.3. Az állami vagyonnal való gazdálkodás

A 162. oldalon az alfejezet az alábbiak szerint módosul

A **tulajdonosi joggyakorlás és a vagyongazdálkodás feladata** az állami vagyon rendeltetésének megfelelő – az állami feladatok ellátásához, a társadalmi szükségletek kielégítéséhez, valamint a Kormány gazdaságpolitikája megvalósításának elősegítéséhez szükséges, egységes elveken alapuló, önálló ágazatként megjelenő –, hatékony, költségtakarékos, értékmegőrző, értéknövelő felhasználásának biztosítása. Az állami vagyon felügyeletéért, az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért a ~~nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli~~ **gazdaságfejlesztésért felelős miniszter** a felelős, aki a feladatait a **Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.** (MNV Zrt.) közreműködésével látja el.

~~A nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter felel továbbá a fejlesztési banki eszközökkel megvalósuló fejlesztésekért, feladatait a **Magyar Fejlesztési Bank Zrt.** közreműködésével látja el. Ugyancsak a nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter tulajdonosi joggyakorlása alá tartozik például a Magyar Posta Zártkörűen Működő Részvénytársaság, a MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság, az MVM Magyar Villamosművek Zártkörűen Működő Részvénytársaság, a Szerencsejáték Zártkörűen Működő Részvénytársaság, a Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság, stb.~~

Indokolás: A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 82/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 7-8. pont. Továbbá a tananyag megértéshez nem szükséges tartalom törlése.

4.2.6.5. A kötelezettségvállalás folyamata

A 166-167. oldalon az alfejezet az alábbiak szerint módosul

A **kötelezettségvállalás** a kötelezettség vállalásáról szóló, szabályszerűen megtett jognyilatkozat. Ilyen kötelezettség lehet a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítése, szerződés megkötése, támogatás biztosítása, illetve más, pénzben kifejezhető értékű szolgáltatás teljesítésére irányuló jognyilatkozat. Kötelezettségvállalásra a költségvetési szerv vezetője vagy az általa erre írásban felhatalmazott alkalmazott jogosult. Az önkormányzat nevében kötelezettségvállalásra a polgármester vagy az általa írásban felhatalmazott személy jogosult.

1) A kötelezettségvállalás ~~kizárólag~~ – a Kormány rendeletében foglalt kivételekkel – **kizárólag** írásos formában, **pénzügyi ellenjegyzés** után történhet. Ellenjegyzésre főszabály szerint a gazdasági vezető, vagy az általa írásban kijelölt – a szerv állományába tartozó – személy jogosult. Az önkormányzat nevében történt kötelezettségvállalás esetében az önkormányzati hivatal gazdasági vezetője, ennek hiányában a jegyző által írásban kijelölt, az önkormányzati hivatal állományába tartozó köztisztviselő jogosult a pénzügyi ellenjegyzésre.

2) A **teljesítés igazolása** során ellenőrizhető okmányok alapján igazolni, ellenőrizni kell a kiadások teljesítésének jogosságát, összecszerűségét, és ha a kötelezettségvállaláshoz ellenszolgáltatás kapcsolódik, annak teljesítését. ~~A jogszabály lehetővé teszi, hogy a költségvetési szerv belső szabályzata egyes kiadásoknál (például jogerős bírósági határozaton alapuló fizetési kötelezettségek) mellőzze a teljesítés igazolásának előírását. Bevételek esetében jogszabály nem teszi kötelezővé a teljesítés igazolását, de egyes bevételekre ezt a költségvetési szerv belső szabályzata előírhatja.~~ A teljesítés igazolására jogosult személyeket a kötelezettségvállaló jelöli ki.

3) Kifizetések esetében az **érvényesítő** ellenőrzi az összecszerűséget, a fedezet meglétét és a teljes megelőző folyamatban a gazdálkodási szabályok (jogszabályi előírások, belső szabályzatok) betartását. Amennyiben az érvényesítő rendellenességet talál, köteles jelezni az utalványozónak. Az érvényesítésre jogosult személyekre, valamint azok kiválasztására a kötelezettségvállalás ellenjegyzésére jogosult személyekre vonatkozó szabályok irányadóak.

4) A folyamat utolsó eleme az **utalványozás**. Az utalványozás nem más, mint a kiadások teljesítésének, a bevételek beszedésének elrendelése. Utalványozni csak érvényesített okmány alapján, és csak írásban szabad. Az utalványozásra a költségvetési szerv vezetője, önkormányzatok esetében a polgármester vagy az általa megbízott személy jogosult. Az utalványozásra jogosult személyekre, illetve ezek kijelölésére a kötelezettségvállalóra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

Indokolás: A megértéshez nem szükséges tartalom törlése, a logikai összefüggés megteremtése a közérthetőség érdekében.

4.2.7.4. Belső kontrollrendszer és belső ellenőrzés

A 169-170. oldalon az alfejezet az alábbiak szerint módosul

Az államháztartásért felelős miniszter – az Állami Számvevőszék véleményének kikérésével – ellátja az államháztartás belső kontrollrendszerének a nemzetközi standardokkal összhangban lévő

- fejlesztésével;
- szabályozásával;
- koordinációjával és
- harmonizációjával kapcsolatos feladatokat.

~~Az államháztartásért felelős miniszter megalkotja az ezekhez kapcsolódó jogszabályokat, módszertani útmutatókat, valamint ellátja a szakmai egyeztető fórumok működtetésével és kötelező továbbképzések szervezésével kapcsolatos feladatokat.~~

A **belső kontrollrendszer célja** a kockázatok kezelése, valamint az, hogy a költségvetési szerv működése és gazdálkodása során tevékenységét szabályszerűen végezze, teljesítse az elszámolási kötelezettségeket, és megvédje a szervezet erőforrásait az esetleges veszteségektől.

A költségvetési szerv belső kontrollrendszeréért a költségvetési szerv vezetője felelős, aki köteles kialakítani és működtetni a megfelelő (világos szervezeti struktúra, egyértelmű felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok, átlátható, megfelelően szabályozott működés):

- kockázatkezelési rendszert (kockázatok felmérése, megállapítása),
- kontrollkörnyezetet (a költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat kialakítani és működtetni a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását);
- kontrolltevékenységeket (folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzések a pénzügyi, gazdálkodási folyamatokhoz kapcsolódóan, például engedélyezési, jóváhagyási eljárások);
- információs és kommunikációs rendszert (hatékony, pontos és megbízható beszámolási rendszer annak érdekében, hogy a szükséges információk a megfelelő helyen, időben és részletezettséggel rendelkezésre álljanak) és
- nyomon követési (monitoring) rendszert (a szervezet tevékenységének, a célok megvalósításának folyamatos, illetve eseti nyomon követése).

A belső kontrollrendszer részét képező **belső ellenőrzés** független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, amelynek **célja**, hogy az ellenőrzött szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje. A belső ellenőrzés az ellenőrzött szervezet céljai elérése érdekében rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, illetve fejleszti az ellenőrzött szervezetirányítási, belső kontroll és ellenőrzési eljárásainak hatékonyságát. A belső ellenőrzés kialakításáról, megfelelő működtetéséről és függetlenségének biztosításáról a költségvetési szerv vezetője – **a helyi önkormányzatok esetében a jegyző** – köteles gondoskodni, ~~emellett köteles a belső ellenőrzés működéséhez szükséges forrásokat biztosítani.~~

~~Az irányító szerv belső ellenőrzést végezhet:~~

- ~~• az irányítása alá tartozó bármely költségvetési szervnél;~~
- ~~• a saját vagy az irányítása, felügyelete alá tartozó költségvetési szerv használatába, vagyonkezelésébe adott nemzeti vagyonnal való gazdálkodás tekintetében;~~
- ~~• az általa nyújtott költségvetési támogatások felhasználásával kapcsolatosan a kedvezményezetteknek és a lebonyolító szerveknek, és~~
- ~~• az irányítása alá tartozó bármely külön törvényben meghatározott köztulajdonban álló~~
- ~~• gazdasági társaságnál.~~

Indokolás: A megértéshez nem szükséges tartalom törlése az ábra és a szöveg logikai összefüggésének megteremtése a közérthetőség érdekében.

6. MODUL: A KÖZIGAZGATÁSI SZERVEZETEK MŰKÖDÉSE

6.1. ALMODUL: KÖZIGAZGATÁS SZERVEZETELMÉLETI MEGKÖZELÍTÉSBEN

187. oldal első bekezdése az alábbiak szerint módosul

A közigazgatás intézményrendszere nagyon sokféle szervezetből áll, amelyeket a 2. modul részletesen tárgyal. Többek között ezen közigazgatási intézményrendszer része egy ágazat komplex irányításáért felelős, országos hatáskörrel működő minisztérium, egy speciális feladatokkal foglalkozó központi hivatal (például Magyar Államkincstár, Országos Meteorológiai Szolgálat), ide tartoznak a fővárosi és **vármegyei** kormányhivatalok, valamint egy kistélepülés viszonylag kisméretű, a helyi ügyekért felelős polgármesteri hivatala is.

Indokolás: az Alaptörvény tizenegyedik módosítása

6.1.1. A KÖZIGAZGATÁS FŐBB KÖRNYEZETI JELLEMZŐI

191. oldal ötödik bekezdése az alábbiak szerint módosul

Kiemelt fontosságú környezeti tényezőként érdemes kezelni azt az intézményi hálózatot, amelynek az adott közigazgatási szervezet szerves része. Ez alá- és fölérendeltségi (például felettes szerv, irányított szervek), valamint mellérendelt (például **vármegyei** kormányhivatalok összessége) kapcsolatokat is tartalmaz. Ezek a kapcsolatok jellemzően hosszú távon adóttak. A közigazgatás ezen jellemzője, az a tény tehát, hogy egy nagy intézményrendszer szerves részeként működnek az egyes szervezetek, különös jelentőséget ad a megfelelően kialakított koordinációs mechanizmusoknak, amelyek a minél eredményesebb szervezetközi együttműködéshez szükségesek.

6.2.2. SZERVEZÉS

202. oldal utolsó bekezdése az alábbiak szerint módosul

A munkamegosztás kialakításának több lehetséges szempontja is van:

- A funkcionális elv szerinti munkamegosztás során homogén szakmai tevékenységeket különítenek el egymástól. Egy **vármegyei** kormányhivatalban ilyen funkcionális területek lehetnek például a humánpolitikai főosztály, az ügyfélszolgálati iroda, a pénzügyi főosztály és az informatikai főosztály.

Indokolás: az Alaptörvény tizenegyedik módosítása